

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 712/01
Zo dňa: 12.03.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 9
Počet príloh: 1

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní
pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného
manažmentu povodí Slovenskej republiky**

Obec Branč

Nitra júl 2014

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 712/01 zo dňa 12.03.2014 vykonali:

Ing. Lýdia Leskovská, vedúca kontrolnej skupiny,
Ing. Marcela Sitárová, členka kontrolnej skupiny,
Ing. Erika Grznárová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), ktorej účelom bolo preveriť použitie finančných prostriedkov poskytnutých na preventívne opatrenia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR.

Kontrola bola vykonaná v čase od 13.05.2014 do 29.07.2014 v kontrolovanom subjekte :

**Obec Branč, Hlavné námestie 1, 951 13 Branč
IČO: 00307777**

za kontrolované obdobie rok 2011 - 2012.

Predmetom kontroly bola charakteristika kontrolovaného subjektu a financovaného realizačného projektu a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri používaní verejných prostriedkov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu a financovaného realizačného projektu

Obec Branč (ďalej len „obec alebo prijímateľ“), okres Nitra, Nitriansky samosprávny kraj je v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) samostatný územný samosprávny a správny celok SR združujúci osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce je starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby jeho obyvateľov.

Obec v zmysle zákona o obecnom zriadení financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií, zo štátneho rozpočtu a ďalších zdrojov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má záujem štát, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. K 31.12.2013 mala obec celkovo 2 205 obyvateľov.

Povodne, ktoré v roku 2010 zasiahli SR, ohrozovali bezpečnosť obyvateľov a ich majetok. Následkom vzniknutých škôd vláda SR navrhla Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR, ktorým prispela k ochrane zdravia a majetku v územiach ohrozených povodňami.

Pri privalových dažďoch vznikalo riziko povodní v intraviláne obce z dôvodu nedoriešených a nefunkčných už vybudovaných vodozádržných prvkov. Voda neregulovane stekala zo svahov a z verejných komunikácií, ohrozovala obyvateľov obce a súčasne sa zhromažďovala na poľnohospodárskych územiach, ktoré v minulosti slúžili ako ryžoviská. Z týchto dôvodov 13.09.2011 obec požiadala Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV SR alebo poskytovateľ“) o poskytnutie finančných prostriedkov v rámci druhého realizačného projektu programu revitalizácie pre rok 2011.

Uznesením č. 590/2011 zo 07.09.2011 vláda SR schválila druhý realizačný projekt programu revitalizácie (ďalej len „2. RP“). Primárnym cieľom 2. RP bolo zrealizovať projekty revitalizácie krajiny vybudovaním vodozádržných prvkov v objeme minimálne 3,5 mil. m³ dažďovej vody, sekundárnym cieľom bolo vytvorenie cca 3 000 pracovných miest.

Kritérium pre výber obcí pre zaradenie do 2. RP bolo o. i. vyčíslenie výšky povodňových škôd na majetku a dopravnej infraštruktúre. Výška škôd v obci na majetku bola 50 000,00 EUR, z toho na dopravnej infraštruktúre 25 000,00 EUR.

Zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov na realizáciu 2.RP programu revitalizácie CEZ: UVSР – 1656/2011 (ďalej len „zmluva“) medzi ÚV SR a obcou nadobudla platnosť 07.11.2011 podpísaním oboch zmluvných strán. Zmluva nadobudla účinnosť 17.11.2011.

Predmetom zmluvy bol záväzok poskytovateľa poskytnúť prijímateľovi finančné prostriedky v sume 20 000,00 EUR a záväzok prijímateľa použiť poskytnuté finančné prostriedky v plnej výške na bežné výdavky na realizáciu 2. RP v termíne do 31.03.2012 v zmysle štruktúrovaného rozpočtu, ktorý bol súčasťou zmluvy. Prijímateľ sa zaviazal vytvoriť minimálne 10 000 m³ vodozádržných prvkov a systémov v krajine podľa projektovej dokumentácie. Zmena štruktúry výdavkov, na ktoré boli finančné prostriedky poskytnuté bola možná maximálne do výšky 10 %. Porovnaním čerpania výdavkov podľa štruktúrovaného rozpočtu a skutočného čerpania bolo zistené, že na jednej položke došlo k zmene výšky výdavkov vyššej ako 10 % (viď tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1 - Zmeny štruktúrovaného rozpočtu v EUR

Typy výdavkov	Zmluva	Skutočné čerpanie	Zmena v %
Osobné výdavky 5% spolufinancovanie podľa § 50j zákona o službách zamestnanosti	1 542,00	1 537,00	0,32
Výdavky na materiál	11 440,00	11 440,00	-
Výdavky na služby	6 900,00	6 900,00	-
Iné oprávnené výdavky	118,00	217,24	84,10
Suma spolu	20 000,00	20 094,24	-

Nepožiadanim o zmenu štruktúry výdavkov obec porušila článok II. bod 4 zmluvy. Nedodržaním zmluvne dohodnutých podmienok zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), keďže neboli dodržané pravidlá a podmienky, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri použití verejných prostriedkov

2.1 Preverenie oprávnenosti, hospodárnosti, preukázateľnosti a účelu použitia poskytnutých finančných prostriedkov

Poskytovateľ previedol finančné prostriedky vo výške 20 000,00 EUR 25.11.2011 na účet obce v zmysle zmluvy. Obec 07.12.2011 poskytla preddavok spoločnosti, ktorá realizovala vybudovanie vodozádržných opatrení (ďalej len „zhotoviteľ“) v sume 5 502,00 EUR v zmysle zmluvy o dielo uzatvorenej medzi obcou a zhotoviteľom.

Preddavok bol triedený v rámci rozpočtovej klasifikácie ekonomickej klasifikácie na podpoložke 637 004 - Všeobecné služby a nie na podpoložke 637 030 – Preddavky.

Nesprávnym triedením poskytnutého preddavku obec nepostupovala v súlade s § 4 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej správy“) a v zmysle § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a v zmysle § 1 ods. 3 Opatrenia Ministerstva financií SR z 08.12.2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie MF SR“).

Obec viedla podvojnú účtovníctvo v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, v kontrolovanom období mala obec vypracovaný vnútorný predpis pre vedenie účtovníctva. V rámci účtovníctva boli zaznamenané a vykazované všetky operácie týkajúce sa poskytnutých finančných prostriedkov z ÚV SR.

Kontrolou vykonávania predbežnej finančnej kontroly bolo zistené, že obec v jednom prípade vykonala predbežnú finančnú kontrolu po úhrade faktúry, čo nebolo v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 502/2011 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“), podľa ktorého vykonanie predbežnej finančnej kontroly potvrdzuje zamestnanec na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou podpisom, uvedením dátumu jej vykonania a vyjadrením, či pripravovaná finančná operácia je alebo nie je v súlade.

Na základe žiadosti obec uzatvorila 30.09.2011 s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre dohodu č. 30/§50j/2011 o poskytnutí príspevku na podporu zamestnanosti, na základe ktorej zamestnala 10 uchádzačov o zamestnanie v zmysle § 50j zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V zmysle usmernenia ÚV SR obec 20.10.2011 požiadala príslušný stavebný úrad o vydanie rozhodnutia o využití územia. Po preverení projektovej dokumentácie sa stavebný úrad v Nitre vyjadril, že nie je potrebné vydanie rozhodnutia o využití územia, pretože sa jednalo o úpravu už jestvujúcich vodozádržných prvkov a nedochádzalo k výstavbe nových.

Projektová dokumentácia vodozádržných opatrení bola vypracovaná odborným garantom, ktorý bol vybraný na základe telefonického prieskumu trhu.

Projekt sa realizoval v intraviláne v obce v šiestich lokalitách. Obsahom projektu bolo znovuvybudovanie zasypaných rigolov, prečistenie kanálov, vybudovanie siete odvodňovacích rigolov a prečistenie priepustu pod železnicou v celkovom objeme bol 10 320 m³ vodozádržných prvkov.

Všetky revitalizačné opatrenia boli vykonané na pozemkoch obce. Kontrolou stavebného denníka vedeného počas realizácie projektu neboli zistené nedostatky.

Prijímateľ sa zmluvne zaviazal, že bude zabezpečovať kontrolu plnenia účelu, údržbu ako aj servis vytvorených vodozádržných prvkov. Kontrolou bolo zistené, že obec viedla dokumentáciu o vykonávaní týchto kontrol.

Zmluva ďalej zaväzovala prijímateľa, aby vo všetkých tlačенých a elektronických materiáloch, ktoré súvisia s realizáciou projektu uvádzal, že projekt bol realizovaný za pomoci finančnej podpory ÚV SR. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Fyzickou kontrolou realizovaných opatrení 29.07.2014 bolo zistené, že sú udržiavané a plnia svoj účel. Fotodokumentácia tvorí prílohu č. 1.

2.2 Preverenie dodržiavania postupov pri obstarávaní tovarov, prác, služieb

Realizácia vybudovania vodozádržných opatrení bola uskutočnená dodávateľským spôsobom na základe verejného obstarávania. Obec ako verejný obstarávateľ (ďalej len „VO“) postupoval pri obstarávaní predmetu zákazky s nízkou hodnotou podľa § 102 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“). Predpokladanú hodnotu zákazky VO stanovil v sume 20 000,00 EUR s DPH, čo nebolo v súlade s § 5 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého predpokladaná hodnoty zákazky na účely tohto zákona sa určuje ako cena bez dane z pridanej hodnoty.

Obec na základe prieskumu trhu 19.09.2011 zaslala výzvy trom uchádzačom, pričom kritérium bola najnižšia cena. Cenovú ponuku v stanovenom termíne zaslal len jeden z troch uchádzačov. Predloženú ponuku obec vyhodnotila a zmluvu o dielo so zhotoviteľom v sume 20 000,00 EUR na vybudovanie vodozádržných prvkov uzatvorila 01.10.2011. Zhotoviteľ vykonával zároveň funkciu vodného majstra. Doba realizácie diela bola dohodnutá v termíne od 01.10.2011 do 31.03.2012.

Obec uzatvorila zmluvu o dielo s úspešným uchádzačom skôr ako došlo k uzavretiu zmluvy s ÚV SR, čím nepostupovala v súlade s § 19 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého subjekt verejnej správy nie je oprávnený zaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá zabezpečené v rozpočte.

Preverením zverejňovania zmlúv a faktúr súvisiacich s realizáciou projektu na webovom sídle obce v zmysle § 5a a 5b zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov neboli zistené nedostatky.

2.3 Preverenie správnosti vyúčtovania použitých finančných prostriedkov, preverenie vykonania kontroly plnenia zmluvných podmienok zo strany poskytovateľa finančných prostriedkov

Opatrenia z realizované v poškodených častiach územia obce spomalili odtok dažďovej vody v celkovom objeme 10 376,00 m³, čo bolo v súlade so stanovenými parametrami, ktorými sa obec zmluvne zaviazala ÚV SR, a to zrealizovať opatrenia, ktoré dokážu cyklicky zadržať alebo spomaliť povrchový odtok v katastri obce v objeme minimálne 10 000 m³ dažďovej vody.

Tabuľka č. 2 - Objem vybudovaných vodozádržných opatrení

Typ opatrenia	Počet opatrení v lokalite ks	Podiel celkového počtu opatrení v %	Podiel celkového spomaľovaného objemu vody v m ³
Odrážka dreve./oceľ.	17	45,94	1 780,00
Záchytná jama	3	8,12	2 395,00
Rigoly	17	45,94	6 201,00
Spolu	37	100,00	10 376,00

Na základe preberacieho protokolu z 30.03.2012 boli práce ukončené a odovzdané do užívania.

Vyúčtovanie finančných prostriedkov v celkovej sume 20 095,01 EUR zaslala obec v stanovenom termíne, čo bolo v súlade s článkom II. bodu 5 zmluvy.

Predložené vyúčtovanie obsahovalo nasledovné náležitosti: záverečnú správu o realizácii projektu s fotodokumentáciou, potvrdenie, že z poskytnutých finančných prostriedkov nevznikli obci výnosy, a potvrdenie, že vyúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov je po formálnej a vecnej stránke správne. Suma vrátených nevyčerpaných finančných prostriedkov bola 4,27 EUR.

Tabuľka č. 3 - Vyúčtovanie finančných prostriedkov v EUR

Celková rekapitulácia výdavkov			
Typ výdavku	Schválené výdavky	Čerpanie vyúčtované prijímateľom	Uznané čerpanie ÚV SR
1.Osobné výdavky, mzdové náklady	1 542,00	1 537,73	778,27
2.Výdavky na materiál, práce, služby súvisiace s realizáciou projektu	11 440,00	11 440,04	11 440,00
3.Výdavky na služby	6 900,00	6 900,00	6 900,00
4. Iné oprávnené výdavky	118,00	217,24	124,90
Spolu bežné výdavky	20 000,00	20 095,01	19 243,17
Vrátenie finančných prostriedkov	-	4,27	752,56

ÚV SR zaslal obci 30.08.2012 vyúčtovanie uznaných čerpaných finančných prostriedkov v celkovej výške 19 243,17 EUR. Krátenie bolo na položke osobné výdavky, mzdové náklady v zmysle usmernenia ÚV SR.

Na položke Iné oprávnené výdavky – poistenie zamestnancov obec prekročila výšku finančných prostriedkov o 84,10 %, nepožiadala poskytovateľa o zmenu štruktúrovaného rozpočtu, z tohto dôvodu jej boli uznané výdavky len do výšky 10 % v zmysle zmluvy.

Podľa vyjadrenia štatutárneho zástupcu obce z 24.06.2014 nevykonala ÚV SR následnú finančnú kontrolu zameranú na hospodárenie s finančnými prostriedkami na tento projekt.

Zhrnutie

Kontrolou čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní pre vybrané územia v rámci 2. RP programu revitalizácie boli zistené porušenia:

- zákona o rozpočtových pravidlách územnej správy, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a opatrenia MF SR, keď obec nesprávne zatriedila preddavky v rámci rozpočtovej klasifikácie,
- zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy nedodržaním zmluvných podmienok, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny,
- zákona o finančnej kontrole vykonaním predbežnej finančnej kontroly po úhrade faktúry,
- zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď obec uzatvorila zmluvu o dielo s úspešným uchádzačom skôr ako uzatvorila zmluvu o poskytnutí finančných prostriedkov,
- zákona o verejnom obstarávaní, keď obec stanovila predpokladanú hodnotu zákazky s DPH.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali 29.07.2014

Ing. Lýdia Leskovská
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Marcela Sitárová
členka kontrolnej skupiny

Ing. Erika Grznárová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený 14.08.2014

JUDr. Eduard Gulka
starosta obce

Fotodokumentácia z fyzickej obhliadky vodozádržných opatrení a systémov

Obrázok č. 1 - Odrážka drevená

Obrázok č. 2 - Odrážka oceľová

Obrázok č. 3 - Záchytná jama

p

Obrázok č. 4 - Odvodňovací rigol do rieky